

16 Mart 2013 Ehliyet Sınavı Soruları (MEB)

17 soru · Cevap anahtarı ve açıklamalı çözümler

Bu dosyadaki sorular, MEB Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğünün yayımladığı 16 Mart 2013 tarihli Motorlu Taşıt Sürücü Adayları Sınavı (MTSAS) soru kitapçıklarına dayanır. Her sorunun yalnızca bir doğru cevabı vardır. Soruların ardından cevap anahtarı ve açıklamalı çözümler yer alır. Bugünkü e-Sınav 50 soru ve 45 dakikadır; geçme puanı 70'tir. Çevrimiçi hâli: <https://ustaehliyet.com/cikmis-ehliyet-sorulari/2013-03-16>

Trafik ve Çevre Bilgisi

1. Aşağıdaki bekleme hâllerinden hangisi trafikte "durma" sayılmaz?
 - A) Yolcu indirmek için beklemek
 - B) Öndeki araçların durması nedeniyle beklemek
 - C) Kırmızı ışıkta beklemek
 - D) Levhaya uyararak beklemek
2. Muayene süresi henüz dolmamış bir aracın aşağıdaki durumlardan hangisinde yeniden muayeneye götürülmesi zorunludur?
 - A) Motor bakımdan geçirildiğinde
 - B) Araç üzerinde teknik değişiklik yapıldığında
 - C) Araç başka birine satıldığında
 - D) Aracın sürücüsü ya da işleteni değiştiğinde
3. Koşullar uygun olduğunda sürücü kesik çizgilerle ayrılmış yol bölümünde aşağıdakilerden hangisini yapabilir?
 - A) Önündeki aracı geçebilir
 - B) Sol şeritte sürekli gidebilir
 - C) Takip mesafesini kısaltabilir
 - D) Diğer şeride hiç geçemez
4. Muayene süresi dolmamış bir araç için aşağıdaki durumlardan hangisinde özel muayene zorunlu olur?
 - A) Sürücünün veya işletenin değişmesi
 - B) Motorun bakımdan geçirilmesi
 - C) Aracın sahibinin değişmesi
 - D) Aracın kazaya karışması üzerine yetkili görevlinin gerekli görmesi
5. Ölümle sonuçlanan bir trafik kazasına karışan sürücülerin aşağıdakilerden hangisini yapması zorunludur?
 - A) Araçların yerini değiştirmek
 - B) Kendi aralarında kaza tespit tutanağı düzenlemek
 - C) Yolu hemen trafiğe açmak
 - D) İlk yardım önlemlerini almak

İlk Yardım

6. Tek ilk yardımcının 0-12 aylık bir bebeğe dış kalp masajı yapması sırasında hangisi doğru bir uygulamadır?
- A) Göğüs ve sırtı iki el arasına alıp sıkıştırmak
 - B) Göğüs kemiğini yaklaşık 6 cm aşağı indirecek kadar bastırmak
 - C) Bir elin orta ve yüzük parmaklarıyla göğüs kemiğini yaklaşık 4 cm aşağı indirecek şekilde bastırmak
 - D) Sağ eli yumruk yapıp göğsün ortasına vurmak
7. Bir yanığın ne kadar ağır olduğunu belirlerken aşağıdakilerden hangisi en belirleyici ölçüttür?
- A) Yakıcı maddeye hangi yolla temas edildiği
 - B) Yakıcı maddenin miktarı
 - C) Yanığın kapladığı alanın genişliği ve ne kadar derine indiği
 - D) Yaralının giydiği giysilerin cinsi
8. Birden çok yaralının bulunduğu bir kazada taşıma sırasında en sona bırakılabilecek yaralı hangisidir?
- A) Solunum yoluyla zehirlenmiş yaralı
 - B) Ayağındaki kemik kırılmış olan yaralı
 - C) Karnında açık yara bulunan yaralı
 - D) Bilinci kapalı olan yaralı

Motor ve Araç Tekniği

9. Bir motosikletin yol alabilmesi için gereken hareket gücünü hangi parça üretir?
- A) Balata
 - B) Kampana
 - C) Motor
 - D) Egzoz
10. Motorun silindirlerine giden havadaki toz ve kirleri tutan parça hangisidir?
- A) Benzin filtresi
 - B) Su filtresi
 - C) Hava filtresi
 - D) Yağ filtresi
11. Motosiklette yakıttan tasarruf etmek için hangi uygulama doğrudur?
- A) Motoru sürekli yüksek devirde kullanmak
 - B) Fren hidroliği seviyesini kontrol etmek
 - C) Lastik hava basıncını düşürmek
 - D) Ömrünü doldurmuş bujileri yenilemek

- 12.** Motosikletin farı çalışmıyorsa bunun olası nedeni hangisidir?
- A)** Yakıt göstergesinin bozulması
 - B)** Debriyaj balatasının yağlanması
 - C)** Sigortanın atmış olması
 - D)** Fren ayarının bozulması
- 13.** Akü araçtan sökülürken önce hangi kablonun çıkarılması gerekir?
- A)** Şarj kablosunun
 - B)** Eksi (-) kutup kablosunun
 - C)** Marş kablosunun
 - D)** Artı (+) kutup kablosunun
- 14.** Gelen ışık karşısında kendiliğinden koyulaşan dikiz aynaları sürücüye hangi faydayı sağlar?
- A)** Gözlerin kamaşmasını engeller
 - B)** Direksiyonu çevirmek için gereken kuvveti azaltır
 - C)** Aracın diğer sürücülerce daha kolay görülmesini sağlar
 - D)** Gaza basmadan sabit hızda gidilmesini sağlar
- 15.** Motor çalışırken yağ basıncı göstergesinde olağan dışı bir durum görülürse ne yapılmalıdır?
- A)** Motor rölantide çalışır bırakılmalı
 - B)** Motor derhal durdurulmalı
 - C)** Motor devri azaltılarak devam edilmeli
 - D)** Motor devri artırılmalı
- 16.** Elektrik devresini aşırı akımdan koruyan devre elemanı hangisidir?
- A)** Sigorta
 - B)** Soket
 - C)** Ampul
 - D)** Buji
- 17.** Diskli frenlerin kampanalı frenlere göre üstün yönlerinden biri hangisidir?
- A)** El freninin daha güçlü olması
 - B)** Sistemde daha az hidrolik kullanılması
 - C)** Aşınmanın daha az olması
 - D)** Balata ve disk yüzeyinin daha çabuk soğuması

Cevap Anahtarı · 16 Mart 2013

1-A	2-B	3-A	4-D	5-D	6-C	7-C	8-B	9-C	10-C
11-D	12-C	13-B	14-A	15-B	16-A	17-D			

Önce kendi cevaplarınızı anahtarla karşılaştırın, sonra yalnızca yanlış yaptığınız soruların açıklamalarını okuyun. Kurallar zamanla değişebilir; güncel kurallar için MEB duyurularını esas alın.

1. soru · Doğru cevap: A) Yolcu indirmek için beklemek

Durma, trafik kuralları, işaretler, görevliler veya trafiğin zorunlu kıldığı hâllerde aracın beklemesidir; sürücünün kendi isteğine bağlı değildir. Kırmızı ışık, levha ya da trafik sıkışıklığı nedeniyle beklemek bu kapsamdadır. Yolcu indirmek veya yük almak için beklemek ise sürücünün kendi tercihiyle yaptığı kısa süreli beklemedir ve duraklama olarak adlandırılır.

2. soru · Doğru cevap: B) Araç üzerinde teknik değişiklik yapıldığında

Araç muayenesinin amacı, aracın teknik şartlara uygun ve güvenli olup olmadığını denetlemektir. Muayene süresi dolmamış olsa bile araç üzerinde teknik değişiklik yapılmışsa yeniden muayene zorunludur. Sahibin, sürücünün veya işletenin değişmesi ya da olağan bakım, aracın teknik yapısını değiştirmedigi için bu kapsamda değildir.

3. soru · Doğru cevap: A) Önündeki aracı geçebilir

Yol üzerindeki kesik çizgiler, şeritleri birbirinden ayırır ve koşullar uygunsa üzerinden geçilebileceğini gösterir. Bu nedenle sürücü, kesik çizgiler boyunca öndeki aracı geçebilir veya şerit değiştirebilir. Devamlı (düz) çizgiler ise üzerinden geçilmemesi gereken çizgilerdir; bu bölümlerde geçme ve şerit değiştirme yapılmaz.

4. soru · Doğru cevap: D) Aracın kazaya karışması üzerine yetkili görevlinin gerekli görmesi

Özel muayene, periyodik muayene dışında aracın güvenliğinden şüphe duyulan hâllerde yapılan muayenedir. Kazaya karışan bir aracın taşıma, fren veya yön sistemleri zarar görmüş olabilir. Bu nedenle kazaya karışan aracın, yetkili görevli tarafından gerekli görülmesi hâlinde özel muayeneye götürülmesi zorunludur. Sahip, sürücü veya işleten değişikliği bu kapsamda değildir.

5. soru · Doğru cevap: D) İlk yardım önlemlerini almak

Ölümlü veya yaralanmalı kazalarda sürücüler kaza yerinde durur, güvenlik önlemlerini ve ilk yardım önlemlerini alır, 112 ile yetkilileri haberdar eder. Bu tür kazalarda araçların yeri değiştirilmez ve iz kaybettirilmez; kazayı yetkili görevliler inceler ve tutanağı onlar düzenler. Yalnızca maddi hasarlı kazalarda sürücüler kendi aralarında tutanak düzenleyebilir.

6. soru · Doğru cevap: C) Bir elin orta ve yüzük parmaklarıyla göğüs kemiğini yaklaşık 4 cm aşağı indirecek şekilde bastırmak

Bebeklerin göğüs kafesi küçük ve yumuşaktır; bu nedenle dış kalp masajı avuç içiyle değil iki parmakla yapılır. Tek ilk yardımcı, bir elinin orta ve yüzük parmaklarını göğüs kemiğinin alt yarısına yerleştirir. Bası, göğüs kemiğini yaklaşık 4 cm (göğüs ön-arka çapının yaklaşık üçte biri) aşağı indirecek şekilde yapılır. Daha derin bası iç organlara zarar verir, daha yüzeysel bası ise kanı yeterince pompalamaz.

7. soru · Doğru cevap: C) Yanığın kapladığı alanın genişliği ve ne kadar derine indiği

Yanıklar derinliğine göre birinci, ikinci ve üçüncü derece olarak sınıflandırılır. Birinci derecede yalnızca deri üst tabakası etkilenir; üçüncü derecede ise derinin tüm katları ve alttaki dokular zarar görür. Yanığın ağırlığını belirleyen diğer temel ölçüt yanık yüzeyinin genişliğidir. Küçük ama derin bir yanık da, yüzeysel ama geniş bir yanık da hayati tehlike oluşturabilir; bu yüzden ikisi birlikte değerlendirilir.

8. soru · Doğru cevap: B) Ayağındaki kemik kırılmış olan yaralı

Çok sayıda yaralının olduğu kazalarda yaralılar hayati tehlike durumuna göre önceliklendirilir. Solunum ve dolaşımı tehdit eden durumlar, bilinç kaybı, ciddi kanama ve açık karın yaraları ilk sıradadır. Ayak kemiği kırığı ağrılı ve hareket kısıtlayıcı olsa da genellikle hayatı doğrudan tehdit etmez. Bu nedenle kırık tespit edilerek hareketsiz hâle getirilir ve yaralı taşıma sırasında sonraya bırakılabilir.

9. soru · Doğru cevap: C) Motor

Motosiklette yakıtın kimyasal enerjisini hareket enerjisine dönüştüren parça motordur. Silindirde yanan yakıt-hava karışımı pistonu iter, bu hareket krank miline ve oradan aktarma organları yoluyla tekerleğe iletilir. Egzoz, balata ve kampana gibi parçalar aracın çalışmasında görev alsa da hiçbiri tek başına hareket gücü üretmez; bunlar ya atık gazları uzaklaştırır ya da frenlemeye yardım eder.

10. soru · Doğru cevap: C) Hava filtresi

Motorun çalışması için silindire temiz hava girmesi gerekir. Bu havadaki toz, kum ve diğer parçacıkları tutan parça hava filtresidir. Kirli hava silindir, piston ve segmanlarda aşınmaya yol açar. Hava filtresi tıkanıldığında ise motora yeterli hava girmez; güç düşer ve yakıt tüketimi artar.

11. soru · Doğru cevap: D) Ömrünü doldurmuş bujileri yenilemek

Benzinli motorlarda yanmayı başlatan kıvılcımı buji üretir. Eskimiş bujiler zayıf kıvılcım çıkarır, yakıt tam yanmaz ve boşa gider. Bu yüzden eskimiş bujilerin değiştirilmesi yakıt ekonomisi sağlar. Tam yanma hem motor gücünü korur hem de egzozdan çıkan zararlı gazları azaltır. Düzenli bakım, yakıt tasarrufunun en etkili yollarından biridir.

12. soru · Doğru cevap: C) Sigortanın atmış olması

Far, aracın elektrik devresinin bir parçasıdır. Devreyi aşırı akıma karşı koruyan sigorta yanarsa devre kesilir ve far çalışmaz. Farın yanmaması durumunda öncelikle sigorta, ampul ve bağlantı kabloları kontrol edilir. Fren, debriyaj ve yakıt göstergesi gibi parçalar far devresiyle ilgili değildir.

13. soru · Doğru cevap: B) Eksi (-) kutup kablosunun

Araçlarda eksi kutup aracın gövdesine (şasiye) bağlıdır. Akü sökülürken önce eksi (-) kutup kablosu çıkarılırsa devre gövdeden ayrılmış olur ve artı kutupla çalışırken anahtar gövdeye değse bile kısa devre oluşmaz. Akü takılırken ise sıra tersine çevrilir: önce artı (+), sonra eksi (-) kutup bağlanır. Bu sıralama kıvılcım ve kısa devre riskini en aza indirir.

14. soru · Doğru cevap: A) Gözlerin kamaşmasını engeller

Özellikle gece arkadan gelen araçların farları dikiz aynasından sürücünün gözüne yansır. Kararmalı aynalar bu ışığı algılayıp otomatik olarak koyulaşır ve göz kamaşmasını önler. Göz kamaşması kısa süreli de olsa görüşü azaltır ve tepki süresini uzatır. Kararmalı aynalar bu riski azaltarak sürüş güvenliğine katkı sağlar.

15. soru · Doğru cevap: B) Motor derhal durdurulmalı

Yağ göstergesindeki anormallik, motor parçalarına yeterli yağ gitmediğini gösterebilir. Yağlama olmadan çalışan parçalar çok kısa sürede aşınır, ısınır ve motor kilitlenebilir. Bu nedenle motor hemen durdurulmalıdır. Motor durdurulduktan sonra yağ seviyesi kontrol edilir; eksiklik varsa tamamlanır. Seviye normal olduğu hâlde ikaz devam ediyorsa araç çalıştırılmadan servise başvurulmalıdır.

16. soru · Doğru cevap: A) Sigorta

Elektrik devresinden normalden fazla akım geçtiğinde sigorta içindeki ince tel eriyerek devreyi keser. Böylece kablolar ve elektrikli parçalar aşırı ısınmaktan, yanmaktan korunur. Sigortalar araçta genellikle bir sigorta kutusunda toplanır ve her biri belirli bir devreye aittir. Yanan sigorta aynı değerdeki sigortayla değiştirilmelidir; daha yüksek değerli sigorta takmak yangın riski doğurur.

17. soru · Doğru cevap: D) Balata ve disk yüzeyinin daha çabuk soğuması

Diskli frenlerde disk açıkta döner ve hava akışıyla temas eder. Bu yüzden frenleme sırasında oluşan ısı hızla uzaklaşır; balata ve disk yüzeyi daha çabuk soğur. Fren ısındıkça etkinliği azalır (fren zayıflaması). Isıyı daha iyi atan diskli frenler, art arda frenlemelerde daha kararlı performans gösterir; bu nedenle özellikle ön tekerleklerde tercih edilir.
